

Smlouva o prodeji podniku

Přechod povinností, k němuž dochází podle ustanovení § 477 odst. 1 obch. zákoníku, je takovým přechodem, který vyplývá přímo z právního předpisu. Z hlediska ustanovení § 256 odst. 2 o. s. ř. lze takový přechod prokázat nejen listinou vydanou nebo ověřenou státním orgánem, ale jakýmkoliv jiným dokladem, z něhož lze přechod bez pochybností dovodit.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 3995/2007, ze dne 19.11.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného C.-2, L., zastoupeného advokátem, proti povinnému Ing. J. B., pro 1.500.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu ve Frýdku-Místku pod sp. zn. 30 Nc 6525/2005, o dovolání oprávněného proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. listopadu 2006, č. j. 56 Co 531/2006 - 139, tak, že usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. listopadu 2006, č. j. 56 Co 531/2006 - 139, a usnesení Okresního soudu ve Frýdku-Místku ze dne 23. srpna 2006, č. j. 30 Nc 6525/2005 - 106, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

V záhlaví uvedeným rozhodnutím krajský soud k odvolání oprávněného potvrdil usnesení ze dne 23. 8. 2006, č. j. 30 Nc 6525/2005 - 106, jímž okresní soud zamítl návrh na nařízení exekuce podle vykonatelného směnečného platebního rozkazu Krajského obchodního soudu v Ostravě ze dne 25. 8. 1998, sp. zn. 1 Sm 230/98, k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 1.500.000,- Kč s 6 % úrokem od 16. 2. 1997 do zaplacení, částky 5.000,- Kč a nákladů řízení ve výši 65.144,- Kč, jejímž provedením by byl pověřen Mgr. O. K., soudní exekutor Exekutorského úřadu se sídlem v P. 8. Vyšel ze zjištění, že podle exekučního titulu je oprávněnou osobou k vymáhání přiznaného práva B. H., a.s. (dále též jen „BH“), přičemž - podle tvrzení oprávněného a doložených listin - mělo být toto právo následně převedeno smlouvou o prodeji části podniku ze dne 31. 12. 1998 na I. a P. B., a.s. (dále též jen „IPB“), poté smlouvou o prodeji podniku ze dne 19. 6. 2000 na Č. o. b., a.s., a konečně rubopisací směnky na oprávněného. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že oprávněnému se předloženými listinami nepodařilo prokázat převod pohledávky z exekučního titulu ve smyslu § 36 odst. 3, 4 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), ze společnosti BH na společnost IPB, neboť tato tvrzená skutečnost neplyne z úředně ověřené fotokopie smlouvy ze dne 31. 12. 1998, ani z úplného výpisu z obchodního rejstříku BH (nyní B. C., a.s.). K odvolací námitce oprávněného, že směnka nepatří k nepřeváděné tzv. zbytkové části podniku, nepovažoval na právně významnou, neboť „exekuce měla být nařízena pro pohledávku z exekučního titulu“, kterým je směnečný platební rozkaz, a nikoli směnka.

Proti tomuto usnesení podal oprávněný dovolání, jehož přípustnost dovozuje z § 237 odst. 1 písm. c), odst. 3 o. s. ř., a podává je z důvodu uvedeného v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., přičemž otázku zásadního právního významu spatřuje v tom, „zda právo z exekučního titulu -směnečného platebního rozkazu - přechází při prodeji podniku na kupujícího a zda lze uvedenou skutečnost prokázat výpisem z obchodního rejstříku, který lze považovat za listinu vydanou anebo ověřenou státním orgánem nebo notářem“, tedy zda i v případě přechodu práva ze směnečného platebního rozkazu na základě smlouvy o prodeji části podniku podle § 476 a násl. obch. zák. je možno úplný výpis z

obchodního rejstříku, ve kterém je vyznačen prodej příslušné části podniku, považovat za listinu, kterou lze v exekučním řízení prokázat přechod práva ze směnečného platebního rozkazu“.

Nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že se mu převod pohledávky ze směnečného platebního rozkazu z BH na IPB nepodařilo prokázat, a má za to, že v případě smlouvy o prodeji části podniku přechází právo ze směnečného platebního rozkazu ze zákona (§ 36 odst. 4 exekučního řádu) a nepřevádí se, jak dovodily soudy obou stupňů (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2125/99). Odvolacímu soudu vytýká, že věc nesprávně právně posoudil, jelikož nezohlednil zákonnou úpravu přechodu práv a závazků ze zákona podle § 477 odst. 1 obch. zák., jakož i to, že v případě tohoto přechodu zákon listiny vydané nebo ověřené státním orgánem nebo notářem pro prokázání přechodu práva z exekučního titulu nevyžaduje. V dané věci z ověřené kopie smlouvy o prodeji části podniku ze dne 31. 12. 1998 vyplývá, že prodávaná část podniku je specifikována v článku 3 a je tvořena centrálou BH, s výjimkou odboru správy majetku a investičního bankovníctví, a všemi pobočkami této banky. V předávacím protokole ze dne 25. 2. 1999 k této smlouvě, který soudu předložil, je pak uvedeno pozitivní položkové vymezení majetku a závazků náležejících k prodané části podniku BH, definované v čl. 3 smlouvy, přičemž na straně 10, řádka 6, je uvedena pohledávka za dlužníkem P., s.r.o. ve výši 1,500.000,- Kč. Rovněž v předloženém úplném výpisu z obchodního rejstříku společnosti B. C., a.s. je na str. 19 uveden údaj o převodu části podniku z BH na IPB; tento výpis však odvolací soud nesprávně nepovažoval za listinu, kterou lze přechod práva z exekučního titulu prokázat (§ 36 odst. 3 a 4 exekučního řádu). Navrhl, aby dovolací soud rozhodnutí soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolací soud dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 30. 6. 2009 (viz čl. II., bod 12. zák. č. [7/2009](#) Sb.) a po přezkoumání věci podle § 242 odst. 3 o. s. ř. dospěl k závěru, že dovolání je v dané věci přípustné podle § 238a odst. 1 písm. c), odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a § 130 exekučního řádu, neboť odvolací soud posoudil otázku přechodu práva z exekučního titulu v rozporu s hmotným i procesním právem, a že dovolání je i důvodné.

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle právní normy (nejen hmotného práva, ale i práva procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 36 odst. 3 exekučního řádu proti jinému, než kdo je v rozhodnutí označen jako povinný, nebo ve prospěch jiného, než kdo je v rozhodnutí označen jako oprávněný, lze provést exekuci, jen jestliže je prokázáno, že na něj přešla povinnost nebo přešlo či bylo převedeno právo z exekučního titulu. Přechod povinnosti nebo přechod či převod práva lze prokázat jen listinou vydanou anebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, pokud nevyplývá přímo z právního předpisu (odstavec 4).

Podle § 476 odst. 1 obchodního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2003 (dále jen „obch. zák.“), smlouvou o prodeji podniku se prodávající zavazuje převést na kupujícího vlastnické právo k věcem, jiná práva a jiné majetkové hodnoty, jež slouží provozování podniku, a kupující se zavazuje převzít závazky související s podnikem a zaplatit kupní cenu. Podle odstavce druhého tohoto ustanovení smlouva vyžaduje písemnou formu.

Podle § 477 odst. 1 obch. zákona na kupujícího přecházejí všechna práva a závazky, na které se prodej vztahuje. Přechod pohledávek se jinak řídí ustanoveními o postoupení pohledávek (odstavec 2). K přechodu závazku se nevyžaduje souhlas věřitele, prodávající však ručí za splnění převedených závazků kupujícím (odstavec 3). Kupující je povinen bez zbytečného odkladu oznámit věřitelům převzetí závazků a prodávající dlužníkům přechod pohledávek na kupujícího (odstavec 4). Podle § 487 obchodního zákoníku ustanovení §§ 477 až 486 platí i pro smlouvy, jimiž se prodává část podniku tvořící samostatnou organizační jednotku.

Z obsahu spisu v dané věci vyplývá, že vykonávaným exekučním titulem je směnečný platební rozkaz Krajského obchodního soudu v Ostravě ze dne 25. 8. 1998, sp. zn. 1 Sm 230/98, jímž žalovaným 1) P. spol. s r.o., Š., 2) B. K., a 3) Ing. J. B. byla uložena povinnost zaplatit navrhovateli BH společně a nerozdílně částku 1,500.000,- Kč s 6 % úrokem od 6. 2. 1997 do zaplacení, částku 5.000,- Kč a náklady řízení ve výši 65.144,- Kč. Oprávněný ke svému tvrzení o převodu práva z tohoto exekučního titulu předložil notářkou ověřenou fotokopii Smlouvy o prodeji části podniku BH I. a P. B. a.s., která byla uzavřena dne 31. 12. 1998, jejímž předmětem byly podle čl. 3 smlouvy 1) centrála BH, s výjimkou odboru správy majetku a investičního bankovníctví, všechny pobočky BH, přičemž předmětná část podniku je ... samostatnou organizační složkou BH (čl. 114 spisu). Z oprávněným předložené fotokopie předávacího protokolu ke smlouvě o prodeji části podniku uzavřené dne 31. 12. 1998 mezi BH a IPB ze dne 25. 2. 1999, nazvané část I. - Seznam úvěrových pohledávek prodávané části BH (čl. 58 spisu), se dále podává, že byl vyhotoven podle ustanovení čl. 7 smlouvy o prodeji části podniku a že spolu s ostatními částmi předávacího protokolu obsahuje pozitivní položkové vymezení majetku a závazků náležejících k prodané části podniku BH, definované v ustanovení čl. 3 smlouvy; v připojeném Seznamu úvěrových pohledávek prodávané části BH (čl. 60 spisu) je na straně 10, řádka 6 (čl. 69 spisu), uvedena pohledávka za dlužníkem P., spol. s r.o., č. smlouvy, datum uzavření smlouvy 21. 2. 1996, ve výši 1,500.000,- Kč. Dále oprávněný předložil úplný výpis z obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Brně, oddíl B, vložka 230, BH (nyní B. C., a.s.) ze dne 20. 9. 2006, v němž byl dne 21. 1. 1999 proveden zápis, podle kterého BH smlouvou o prodeji části podniku ze dne 31. 12. 1998, s účinností od 1. 1. 1999, prodala část podniku, specifikovanou v článku 3 (předmět smlouvy), tvořenou centrálou BH, s výjimkou odboru správy majetku a investičního bankovníctví, všemi pobočkami BH, I. a P. B. a.s.

Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 20. 9. 2000, sp. zn. 21 Cdo 2125/99, publikovaném v časopise Soudní judikatura č. 12/2000, pod poř. č. 139, na něž dovolatel poukazuje, zaujal názor, že přechod povinností, k němuž dochází podle ustanovení § 477 odst. 1 obch. zákoníku, je takovým přechodem, který vyplývá přímo z právního předpisu. Z hlediska ustanovení § 256 odst. 2 o. s. ř. lze takový přechod prokázat nejen listinou vydanou nebo ověřenou státním orgánem, ale jakýmkoliv jiným dokladem, z něhož lze přechod bez pochybností dovodit.

Takovými doklady jsou v daném případě oprávněným předložená písemná smlouva o prodeji části podniku ze dne 31. 12. 1998, uzavřená mezi BH a IPB (v ověřené fotokopii), oprávněným předložený předávací protokol ke smlouvě o prodeji části podniku uzavřené dne 31. 12. 1998 mezi BH a IPB ze dne 25. 2. 1999, nazvaný část I. - Seznam úvěrových pohledávek prodávané části BH, který byl vyhotoven podle ustanovení čl. 7 smlouvy o prodeji části podniku a který obsahuje pozitivní položkové vymezení majetku a závazků náležejících k prodané části podniku BH, definované v ustanovení čl. 3 smlouvy, přičemž v připojeném Seznamu úvěrových pohledávek prodávané části BH je na straně 10, řádka 6, uvedena pohledávka za dlužníkem P., spol. s r.o., IČ 45197326, a rovněž i předložený výpis z obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Brně, oddílu B, vložky 230 (v originále, který vydal Krajský soud v Brně).

Závěr odvolacího soudu, že přechod práva z exekučního titulu, kterým je směnečný platební rozkaz Krajského obchodního soudu v Ostravě ze dne 25. 8. 1998, sp. zn. 1 Sm 230/98, z BH na IPB smlouvou o prodeji části podniku uzavřenou dne 31. 12. 1998, tedy po vydání exekučního titulu, nebyl pro účely nařízení výkonu rozhodnutí prokázán, je tudíž nesprávný.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu není správné, Nejvyšší soud je podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o. s. ř. zrušil. Vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta druhá o. s. ř.), na němž bude, aby posoudil postupování práva z exekučního titulu na další nabyvatele, jak oprávněný tvrdí v návrhu na

nařízení exekuce.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)